

Spoštovani predsednik Republike Slovenije, MOP, Občina Bled

Zadeva : Urgenca glede predlaganih ukrepov za dobro upravljanje z Blejskim jezerom

Ko se je lani Blejsko jezero obarvalo rdeče, je naše društvo za pomoč zaprosilo vse relevantne institucije, ministrstva, lokalno skupnost, akademike, poslance (tudi evropske), kot tudi vsa društva in združenja, ki se ukvarjajo z varovanjem narave in voda, kot tudi predsednika Republike Slovenije. Z njegove strani, pristojnih ministrstev in občine je bilo ob obisku predsednika Pahorja, ki je bil na Bledu 21. 4. 2020 na povabilo blejskega župana, dano zagotovilo da bo v nekaj mesecih (najkasneje do jeseni 2020) pripravljen ustrezen načrt upravljanja z jezerom.

Takrat in kasneje je bilo izrečenih veliko obljub o dodatnem raziskovanju stanja jezera, ugotavljanju onesnaževalcev in ukrepih za izboljšanje ekološkega in kemijskega stanja jezera, društvo in javnost o teh ukrepih do danes ni bila objektivno obveščena, niti ni vidnih konkretnih aktivnosti za izboljšanje stanja jezera, razen del na kanalizacijskem omrežju nad Malo Zako.

Navkljub temu, da je pandemija skoraj popolnoma ustavila turistično gospodarstvo v našem kraju, s čimer so se »pritiski« na jezero močno zmanjšali (nočitve turistov, promet, enodnevni gosti ob vikendih in kopalci v času poletne sezone ipd.), da jezero ni zamrznilo in da je bila prevetrenost jezera večja kot prejšnja leta, se stanje jezera ni bistveno izboljšalo, tako, da se je že pojavilo »cvetenje« jezera (porast cianobakterij Planktothrix rubensces), kar ga je na določenih delih obarvalo rdeče.

Društvo je občini, kot tudi državi (MOP), podalo spisek konkretnih predlogov za izboljšanje stanja jezera, pa vse do danes niso ustrezno rešene niti najosnovnejše zadeve, kot je npr. preprečitev onesnaževanja pritokov (intenzivno kmetijstvo v pojezerju, obremenjenost pritoka Mišca s fosfati, ribogojnica ipd.), ki se zlivajo v jezero, kot tudi učinkovita preprečitev, da bi vsa umazana meteorna voda odtekala vanj. Ker ni zgrajen obroč okoli jezera, se vanj ob nalivih »splakuje« vsa nesnaga s cestišč, javnih in površin ob objektih, kmetijskih površin, obremenjenih z gnojili in pesticidi. Jezero zaradi njegovih posebnih karakteristik in lege nujno potrebuje čim več čistih pritokov, tako da je skrajno nesprejemljivo, da je večina studencev in potokov, ki so se včasih stekali v jezero, sedaj speljanih v kanalizacijo.

Nerazumljive so odločitve, da se množične dejavnosti (različne športne, kulturne prireditve, koncerti..) sedaj izvajajo v neposredni bližini jezera, t.i. promenadi, ki za to nima ustreznih infrastrukturnih pogojev, ki bi jezero učinkovito zaščitili od negativnih vplivov (pri tem npr. ustreznih in za ta namen zgrajeni objekti niso izkoriščeni, kot npr. športni stadion, obe terasi TC, ki sta bila zgrajeni ravno za ta namen ipd.). Prireditve se in se očitno še vedno bodo izvajale ob vzhodni obali jezera, ki je najbolj občutljiv (plitko, obkrožen in pozidan s hoteli, lokali, nima pritokov čistih voda..), torej na površini, ko bi jo morali obdržati v čim bolj naravnem stanju, pri tem pa zagotoviti, da se pritok jezera na tem vzhodnem delu, celoten Ušivec, namesto v kanalizacijo spelje, če le možno po površju, nazaj v jezero. V posmeh vsem prizadevanjem domačinov, pa se v tem območju celo načrtuje (včasih je bilo tam mokrišče), gradnja večje garažne hiše.

Ob slabem stanju jezera je nedopustno, da se z načrtovano pozidavo in aktivnostmi še dodatno želi obremenjevati jezero, saj v prostorskih načrtih občine v pojezerju (vplivno območje jezera) omogočajo celo širitev turistično ponudbe (kot je nov hotel Evropa, povečanje kampa v Zaki, ki bi posloval vse leto, graditev garažnih hiš ipd.). V tem obdobju se iz jezerske sklede ni umaknil, niti zmanjšal motorni promet, zgrajenih je celo nekaj novih parkirišč ob obali, ki pa ne ustrezajo najvišjim ekološkim standardom, saj so vsa parkirišča, tudi nova, npr. brez oljnih lovilcev

Društvo zaradi nasprotujočih mnenj različnih strokovnjakov, politikov, kot tudi domačinov, in zaradi dokaj slabega stanja jezera, upravičeno tudi dvomi o pravilnosti delovanja natege, o »odličnem« stanju

kanalizacije v pojezerju, kot tudi o učinkovitem delovanju čistilne naprave, glede na stanje Save Bohinjke.

Dokler se stanje jezera ne bo bistveno izboljšalo predlagamo moratorij nad predvidenimi dodatnimi pozidavami v pojezerju, takojšnjo spremembo že sprejetih PUP, ki to omogočajo, kot tudi konkreten in zavezujoč dogovor z občino in državo, torej takojšnjo uveljavitev podrobnejšega načrta upravljanja voda za Blejsko jezero. Do danes ni prišlo do uresničitve, očitno zaradi neusklajenosti med državnimi nosilci urejanja prostora oz. upravljanja z vodami in lokalno skupnostjo. Društvo meni, da je možno učinkovito upravljanje z jezerom, le na ta način, da se vanj vključi celotno pojezerje, zato bi morala država in občina Bled sprejeti enoten dokument in v njem opredeliti konkretne izvajalce nalog in program ukrepov, in za izvedbo pridobiti tudi sredstva EU, če proračunska ne omogočajo sanacijo jezera in njegovo bodočo zaščito na najvišjem nivoju. Mnenja smo, da je stanje jezera preresno, da smo od njega najbolj odvisni prav domačini, zato zahtevamo, da smo o vseh načrtovanih ukrepih tekoče obveščeni, kot tudi, da bomo v primeru nadaljevanja takega stanja podali zahteve za ugotavljanje konkretne, kot tudi politične odgovornosti subjektov, ki so zakonsko pristojne za dobro upravljanje z vodami, oziroma jezerom.

Za delno izboljšanje stanja jezera torej nima zasluge ne država ne lokalna skupnost temveč pandemija, ki je »pritiske« na jezero močno zmanjšala, s povečanim dotokom Radovne in posledično z dvigom gladine vode pa se čez zimo močno povečala erozija obale, kar je vidno iz posameznih fotografij.

S poslabšanjem stanja in neučinkovitim upravljanjem Blejskega jezera »pade« ne le Bled, kot alpski biser, temveč tudi celotni slovenski turizem oziroma cela država, ki se v svetu proglašča za zeleno in ekološko trajnostno naravnano.

Srečko Kunčič,

pred. društva Spoštujmo Bled

Slike: stanje jezera 20. 2. 2021

Poslano:

Urad predsednika republike Slovenije, gp.uprs@predsednik.si

Ministrstvo za okolje in prostor, gp.mop@gov.si

Občina Bled, obcina@bled.si

